

CUGETĂRI DUHOVNICEȘTI

*Din înțelepciunea
Părinților contemporani*

Vol. 2

Chișinău • Editura Epigraf • 2011

<i>Cuvânt-înainte</i>	5
Credința. Evlavia	10
Raporturile omului cu Dumnezeu	19
Iubirea de aproapele	34
Iertarea ofenselor	42
Sfânta Scriptură sau Biblia	46
Sfânta Împărtășanie	48
Sfânta Spovedanie	53
Păstori, duhovnici	62
Milostenia	66
Pocăința	70
Mândria	77
Smerenia	80
Relațiile dintre părinți și copii	93
Căsătoria, familia	100
Lumea și viața în lume	106
Cuvântul	114
Rugăciunea	117
Postul	133
Gândurile	140
Despre rostul necazurilor	144
Deznădejdea, disperarea, întristarea	158
Judecarea aproapelui	164
Boala	167
Păcatul	171
Patimile	176
Răbdarea	182
Ispita	185
Diavolul	189
Mântuirea sufletului	198
Munca	204
Virtutea	206
Monahismul	210
Moartea și viața de apoi	219

Indice bibliografic al autorilor	228
Arhimandritul Emilianos	228
Arhimandritul Sofronie (Saharov)	231
Cuviosul Gherasim Menaghias	232
Cuviosul Paisie Aghioritul	234
Cuviosul Porfirie	237
Gheron Iosif Isihastul	242
Ieromonahul Macarios	246
Ieromonahul Petroniu Tănase.....	247
Ieromoschimonahul Dionisie Ignat.....	249
Mitropolitul Antonie de Suroj.....	253
Părintele Aleksandr Elceaninov	256
Părintele Alexander Schmemann	259
Părintele Arsenie Boca	263
Părintele Arsenie Papacioc	267
Părintele Cleopa Ilie	268
Părintele Dumitru Stăniloae	274
Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa.....	276
Părintele John Meyendorff	278
Părintele Ilarion Argatu	280
Părintele Ioan Krestiankin	282
Părintele Iustin Pârvu.....	284
Părintele Paisie Olaru	286
Părintele Rafail Noica	287
Părintele Selafiul de la Noul-Neamț	289
Părintele Serafim Rose	292
Părintele Serghie Șevici	297
Părintele Sofian Boghiu.....	301
Părintele Teofil Părăian	303
Părintele Vichentie Mălău.....	305
Starețul Nikon Vorobiov	306
Starețul Tadei de la Vitovnița	309
<i>Mic glosar</i>	312
<i>Abrevieri</i>	319
<i>Bibliografie</i>	321

• Dacă Dumnezeu nu ocupă primul loc în viața ta, atunci nu ocupă nici unul. (Pr. Teofil Părăian)

• Ortodoxia nu este ceva ce ține de cap; este ceva viu, ținând de inimă. (Pr. Serafim Rose)

• Dacă nu-L afli pe Hristos în viața aceasta, nu-L vei afla nici în viața viitoare. (Pr. Serafim Rose)

• Noi, dintru începutul plămădirii acestui neam, așa ne știm, români și creștini ortodocși. Așa ne-am născut și avem datoria să păstrăm curat și deplin ce am moștenit de la străbuni, ca de la Dumnezeu. Dar noi, obște ortodoxă română, să nu uităm niciodată evlavia, râvna și jertfa domnitorilor, strămoșilor și părinților noștri, cu care ei au apărut, de-a lungul aproape a două mii de ani, patria și această credință care le-au fost date drept sfântă moștenire de la Domnul nostru Iisus Hristos, prin Duhul Sfânt, în Biserica Sa dreptmăritoare. (Pr. Cleopa Ilie)

• Poporul nostru este plămădit în dreapta credință de 2000 de ani și nu poți să desparți istoria poporului român de istoria Bisericii, precum nu poți să desparți trupul de suflet. De aceea vă spun să rămâneți în credința strămoșească și s-o păstrați cu toată inima, să creșteți copiii voștri în frica și certarea lui Dumnezeu, să vă fie dragă Biserica, să ascultați de preoți. Și ce-ai apucat tu de la strămoși – biserică, icoană, cruce, Sfântul Maslu, aghiasmă, spovedanie, post, înmormântare cu preot, cu cruce și icoană, cu aceea să mori tu și aceea să lași moștenire copiilor tăi, dacă vrei să fii român adevărat și creștin adevărat. (Pr. Cleopa Ilie)

• Evanghelia ne îndeamnă să zidim pe stâncă, nu pe nisip. De e zidită pe nisip, casa sufletului se va surpa. Zidește-o, dar, pe stâncă și întărește-o bine. Iar stâncă e credința. (Pr. Serghei Șevici)

• Un om care crede în Hristos este vesel, e plin de nădejdea că Hristos nu-l lasă cu nici un chip. Aceasta este o stare de inimă prezentă la Dumnezeu. Vezi, niște părinți, mamă și tată, când văd pe copilul lor că-și pune toată ziua nădejdea în ei, mor de dragul lui și nu știu ce să-i mai dea! (Pr. Arsenie Papacioc)

• Credința fierbinte în Dumnezeu naște dragostea fierbinte față de Dumnezeu și față de chipul Lui, semenul nostru. (Cuv. Paisie Aghioritul)

• În măsura în care suntem creștini, ne aflăm mereu în stare de tensiune, de angoasă, și, în același timp, în culmea fericirii. E lucru nebunesc, e ridicol și totuși e adevărat: acceptăm întinericul nopții la fel cum acceptăm strălucirea zilei. Este necesar pentru aceasta să facem un act de renunțare: dacă mă aflu în Hristos, sunt momente când trebuie să împărtășesc strigătul Domnului de pe cruce și agonia Lui în Grădina Măslinilor. Există un fel de a fi învins, chiar în credință, și acesta este unul dintre momentele de împărtășire a agoniei Domnului. Socotesc că nu ar trebui să spunem: „*Aceasta nu ți se poate întâmpla!*”. Dacă suntem creștini, trebuie, de-a lungul existenței noastre, să acceptăm viața și lumea fără a încerca să ne creăm o lume artificială. (Mitrop. Antonie de Suroj)

• Credința vine din iubire, iubirea din contemplație. Nu se poate să nu-L iubești pe Hristos. Dacă L-am vedea în această clipă, nu ne-am putea desprinde privirea de la El. I-am sorbi cuvintele cu încântare, ne-am îngrămădi în jurul Lui, așa cum se îngrămădeau mulțimile din Evanghelie. Trebuie doar să nu I te împotrivesți, să te lași cuprins de contemplarea chipului Său – așa cum apare în Evanghelii, în sfinți, în Biserică – și atunci El îți va cuceri inima. (Pr. Aleksandr Elceaninov)

• [...] Pe de o parte, creștinismul a însemnat sfârșitul oricărei bucurii firești. Revelând pe omul desăvârșit, el a revelat abisul înstrăinării omului de Dumnezeu și tristețea nesfârșită a acestei înstrăinări. „*Există o singură tristețe*, zice Leon Bloy [scriitor francez (1846-1917). Scrierile sale se caracterizează prin orientare religioasă, catolică - nota alc.], *aceea de a nu fi sfânt*”. Această tristețe pătrunde misterios în întreaga viață a lumii; foamea și setea ei frenetică după perfecțiune, care ucide orice bucurie. Totuși, pe de altă parte, creștinismul a însemnat revelarea bucuriei și dăruirea ei și astfel ne-a dăruit adevărata sărbătoare. În fiecare sâmbătă seara, la vecernie, cântăm: „...*prin cruce bucurie la toată lumea*”. Această bucurie este bucuria cea curată, pentru că nu depinde de nimic din această lume și nu constituie răsplata

ta pentru ceva meritat de noi. Ea este în întregime și în mod absolut un dar, harul. Și fiind cu adevărat dar, această bucurie e singura putere cu adevărat transformatoare din această lume. Ea este pecetea Duhului Sfânt pe viața Bisericii – pe credința, nădejdea și dragostea ei. (Pr. Alexander Schmemmann)

- Nu avem nevoie de vreun cult nou, care să fie potrivit pentru noua noastră lume seculară. Ceea ce trebuie este o redescoperire a adevăratului sens al cultului, adică a dimensiunii și conținutului său cosmic, ecleziologic și escatologic. Aceasta, cu siguranță, presupune multă muncă, multă „curățenie”. Presupune studiu, educație, efort. Presupune renunțarea la multe uscături pe care le purtăm cu noi, prea adesea văzând în ele chiar esența „tradițiilor” și „obiceiurilor” noastre. Dar odată ce descoperim înțelesul autentic și puterea liturghisirii noastre, odată ce ea devine din nou izvorul concepției atotcuprinzătoare despre lumea și puterea de a trăi conform ei – atunci găsim antidotul la „secularism”. Nu există nimic mai urgent astăzi decât această descoperire și această întoarcere – nu în trecut, ci la lumină și la viață, la adevăr și la har, care sunt etern împlinite de Biserică atunci când ea devine în liturghisirea sa ceea ce este cu adevărat. (Pr. Alexander Schmemmann)

- Să cerem mila lui Dumnezeu și să-I fim recunoscători în toate. Cel care se predă pe sine în mâinile lui Dumnezeu fără nici un plan al său, trece în planul lui Dumnezeu. (Cuv. Paisie Aghioritul)

- Mulți și-au pierdut credința, fiindcă li se pare că dacă Dumnezeu ar fi existat, răul n-ar fi putut fi atât de puternic și nici n-ar fi fost răspândită suferința atât de absurdă. Ei uită însă că Dumnezeu ține la libertatea omului. Dacă Dumnezeu ar interveni atunci când omul înclină spre rău, ar însemna să-l lipsească de posibilitatea autodeterminării și să-l distrugă în același timp. Dar Dumnezeu poate și mântuiește cu adevărat oamenii și națiuni dacă ele umblă pe calea pe care El le-o arată. (Arhim. Sofronie Saharov)

- Liniștea sufletească, mângâierea și înțelegerea lucrurilor ce ni se întâmplă sunt doar în credință, doar în Dumnezeu și cu Dumnezeu. (Pr. Ioan Krestiankin)

• Ortodoxia nu poate fi „comodă”, dacă ea, bineînțeles, nu este o imitație. (Pr. Serafim Rose)

• Așa zice Sfântul Maxim Mărturisitorul: dacă vrei să-L cunoști pe Dumnezeu, trebuie să renunți la tot, să-ți golești mintea și inima, să vezi în fața ta abisul divinității și să te arunci în el. Și atunci Dumnezeu trimite îngerii Săi, care pe brațe te vor purta, ca nu cumva să se lovească piciorul tău de piatră, cum spune la Matei. (Pr. Gheorghe Calciu-Dumitreasa)

• Credința se mărturisește cu toate laturile vieții. Întotdeauna trebuie să ne arătăm în afară cum suntem înăuntru și, dacă suntem credincioși, să ne arătăm credința. Să țineți minte: *măsura credinței este măsura vieții*. Cum îți este viața, așa îți este credința. Mai ales viața pe care o duci îți spune cum îți este credința. (Pr. Teofil Părăian)

• Părintele meu duhovnicesc, Serafim Popescu, m-a sfătuit să *mă depășesc în credință și să mă dăruiesc în iubire*. De ce? Pentru că credința e temelie. De la credință pornesc toate; de la credința în Dumnezeu, de la credința în Hristos, de la credința în Evanghelie, de la credința în învățătura Bisericii pornesc toate cele ale omului credincios. A nu avea credință înseamnă a nu fi pe calea iubirii. Sfântul Apostol Pavel spune că fără credință nu este posibil să fii mântuit, adică nu este posibil să înaintezi în bine. (Pr. Teofil Părăian)

• Îndoiala în credință persistă câtă vreme credința este teoretică, nu trăită, experimentată. De îndoială scăpăm atunci când Duhul Sfânt ne dă evidența celor crezute de noi. Fără această evidență, își face și îndoiala lucrarea ei. Rugăciunea și citirea cărților sfinte, ca și vorbirea cu oameni duhovnicești sporesc credința și alungă îndoiala. (Pr. Teofil Părăian)

• Avem prea puțină credință și încredere în Domnul. Când vom avea atâta încredere în El cât avem în prietenii noștri, atunci când îi rugăm să facă ceva pentru noi, nici noi și nici țara noastră nu vom suferi atâtea. (Starețul Tadei de la Vitovnița)

• Credința în Dumnezeu este mare lucru. Omul care Îl adoră pe Dumnezeu, după aceea își iubește și părinții săi, și casa sa, și rudele sale, și serviciul său, și satul său, și județul său, și statul său,

și patria sa. Unul care nu-L iubește nici pe Dumnezeu, nu iubește nici familia sa, nu iubește nimic. (Cuv. Paisie Aghioritul)

- Pentru noi, Patria și Ortodoxia sunt „grădina Raiului” dată nouă de Dumnezeu să „lucrăm în ea și să o păzim” (Fc. 2, 15). (Pr. Cleopa Ilie)

- Trebuie să arătăm credință în Domnul și în timpul puținătății credinței, al îndoielilor, necazurilor, bolilor, încercărilor de tot felul. Prin efort de voință trebuie să confirmăm credința, când ea aproape se stinge, din îngăduința lui Dumnezeu, pentru a arăta iar și iar către ce tindem, ce preferăm. (Starețul Nikon Vorobiov)

- Pentru a dobândi evlavie, trebuie să trăiești sau să ai legături cu oameni care au evlavie și să iei aminte cum se comportă ei. Asta, desigur, nu înseamnă că vei face la exterior tot ce vezi că fac aceia, fără să simți lăuntric, pentru că asta nu este evlavie, ci evlavie mincinoasă. Minciuna este respingătoare. Evlavia este Har de la Dumnezeu înăuntrul omului. Desigur, înăuntrul nostru există evlavia firească, dar dacă omul nu o cultivă, aghiuză îl aruncă, prin uitare, în neevlavie. Însă prin comportamentul celui evlavios se deșteaptă iarăși evlavia înăuntrul lui. (Cuv. Paisie Aghioritul)

- Credința mea adâncă este că dacă dumneata (și este adevărat pentru tot omul) nu vei trăi astfel de scârbe, de sărăcii, de înjosiri, poate și foame, părăsire desăvârșită de către toți – și de către oameni, și chiar de către Dumnezeu – *Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, [de ce] m-ai părăsit?* –, niciodată nu vei cunoaște dragostea dumnezeiască. Inima ce nu s-a zdrobit de loviturile durerilor și nu s-a smerit până în sfârșit de sărăcii de tot felul (și duhovnicești, și trupești), nu este în stare a primi Harul lui Dumnezeu. El „se cumpără” cu un preț deosebit de scump. (Arhim. Sofronie Saharov)

- La Dumnezeu nu sunt oameni dați uitării și pronia dumnezeiască îi vizează pe toți. Lumea este condusă de Dumnezeu, și de nimeni altul. (Pr. Ioan Krestiankin)

- Credința nu vine așteptând-o, ci lucrând pentru ea. Cine face fapte de credință, acela își înmulțește credința, cine face fapte de necredință, ajunge să-i scadă credința. De câte ori lipsește cineva la Sfânta Liturghie duminica sau în sărbători și ar putea să fie de față, de atâtea ori face un lucru împotriva credinței și îi

scade credința. De câte ori vii la sfintele slujbe și prețuiești Sfânta Spovedanie și Sfânta Împărtășanie cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, de atâtea ori faci fapte de credință și ți se înmulțește credința. (Pr. Teofil Părăian)

- Credința tare, apoi postul și rugăciunea fac adevărate minuni și astăzi, și vor face în veacul veacului. Cine n-are credință, nu cunoaște minunile lui Dumnezeu care se fac în tot minutul. De aceea și a spus Mântuitorul: „*De va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat*”. Care ochi? Ochiul sufletului, care este mintea. El trebuie să creadă, ca să fie curat de necredință. (Pr. Cleopa Ilie)

- Inima smerită este condiția creșterii duhovnicești și a manifestării puterii lui Dumnezeu. Dumnezeu îi vindecă pe cei care, și în disperare, cu inima înfrântă și smerită, nădăjduiesc în mila și ajutorul lui Dumnezeu. Tocmai atunci Dumnezeu vine în ajutor. (Pr. Serafim Rose)

- Omul poate face economie în toate, afară de cele datorate slujirii lui Dumnezeu. Lui Dumnezeu trebuie să-I oferi tot ce este mai bun, tot ce este curat. Oare Dumnezeu are nevoie de untdelemn sau de tămâie? Nu, dar El se înduplecă, pentru că ele reprezintă un prinos prin care se exprimă recunoștința și dragostea omului față de El. Dumnezeu ajută atunci când vede inima cea bună, dispoziția cea bună. (Cuv. Paisie Aghioritul)

- Dacă am avea credință că Dumnezeu este permanent cu noi și în noi, nu ne-am mai teme nici de moarte, nici de foame, nici de boală, căci am fi încredințați că suntem în brațele lui Dumnezeu precum copiii în brațele mamelor lor. (Pr. Paisie Olaru)

- Să știți că nu toată credința în Dumnezeu este bună. Auzi ce spune marele Apostol Pavel: „*Fiule Timotei, sfătuiește pe creștini să fie sănătoși în credință*”. Poate să creadă cineva în Dumnezeu și credința lui să nu-i aducă nici un folos, dacă nu crede cum mărturisește Biserica, adică credința adevărată ortodoxă. Și dracii cred în Dumnezeu! Nu spune Apostolul Iacob (cap. 2, 19) că „*și demonii se cutremură*”? Dar ce le folosește diavolilor credința, dacă ei nu fac voia lui Dumnezeu? Primul fel de credință este credința dreaptă, adică ortodoxă, singura care este lucrătoare și mântuitoare. (Pr. Cleopa Ilie)

• Religia se întemeiază pe grăunțele de credință, iar credința este factorul sau darul pe care avem clădită sau nu mântuirea. Cu credința cât un grăunte de muștar sunt posibile fapte mai presus de obișnuit. Dar de vreme ce faptele acestea nu se văd, se poate deduce slaba noastră religie, întrucât religia însemnează legătura omului cu Dumnezeu. (Pr. Arsenie Boca)

• Grăunțele de credință este, de fapt, grăunțele de comuniune în care suntem cu Dumnezeu. Este același grăunte numit pe alocuri de Iisus: „*comoara îngropată în țărână, mărgăritarul de mult preț, sămânța cea căzută în pământ bun, aluatul care dospește toată frământătura, împărăția cerurilor ascunsă înăuntrul nostru*” etc. Cu un cuvânt, este locuirea mai presus de cuvânt a lui Dumnezeu în firea omenească. (Pr. Arsenie Boca)

• Credința le rezolvă pe toate, nu în înțelesul că cei care sunt credincioși nu mai au de suferit în lumea aceasta, ci în înțelesul că prin credință toate se ușurează, mai ales două lucruri: să crești copii buni și să suporti o suferință grea. (Pr. Teofil Părăian)

• Cel mai greu păcat care stăpânește în lume astăzi este necredința în Dumnezeu, că de aici se nasc toate păcatele pe pământ. Că dacă omul nu crede și nu se teme de Dumnezeu, nu mai are nici un sprijin, nici o nădejde, nici o bucurie, nici un scop pe pământ și cade în prăpastia deznădejdiei, de care să ne izbăvească Hristos și Maica Domnului. (Pr. Paisie Olaru)

• Sfinții ne-au dezvăluit taina grăuntelui de muștar: cât ascuți tu de Dumnezeu, atâta ascultă și Dumnezeu de tine. Cine ascultă de Dumnezeu, de acela ascultă și munții, și fiarele, și toată natura. (Pr. Arsenie Boca)

• Cel care urmărește facerile de bine ale lui Dumnezeu se învață să depindă de pronia dumnezeiască. După aceea se simte ca pruncul în leagănul său care, dacă îl lasă mama lui pentru puțin, începe să plângă până ce va veni iarăși lângă el. A se încrede cineva în Dumnezeu este mare lucru. (Cuv. Paisie Aghioritul)

• Cine s-a rupt de la trupul Bisericii lui Hristos este asemenea unei crengi dintr-un copac înflorit care a căzut jos. (Pr. Cleopa Ilie)

• Credința în Dumnezeu și mărturisirea Lui este același lucru cu ieșirea sufletului din întuneric în lumina dumnezeiască, ieșirea în lumina veacului viitor. Iată o tămăduire deplină. Iată un misionar neînfricat al lui Iisus. (Pr. Arsenie Boca)

• Cei ce iubesc pe Hristos și Numele Său se desfată citind Evangheliile și Sfânta Scriptură. Numele Divine, conținutul lor și lumina ce iese din ele trag mintea omului spre ele și nimic altceva nu o mai atrage. (Arhim. Sofronie Saharov)

• Acum Dumnezeu print-un singur om intră în case. Acum mai des prin copii se întâmplă acest lucru și cel pe care l-a trezit Dumnezeu la viață trebuie să îndure necazurile, să muncească mult pentru mântuirea celor apropiați. E nevoie de multă răbdare, dar și de mai multă dragoste din partea acestor copii, ca și casnicii lor să cunoască bucuria vieții în Hristos. (Pr. Ioan Krestiankin)

• Credința nu e virtute a minții care știe de Dumnezeu – cum cel mai adesea socotește Apusul –, ci virtute a sufletului, care mișcă în chip simțit și viu întreaga noastră ființă. (Pr. Serghie Șevici)

• Dacă nu avem credința ca temelie, putem uneori să facem bine și alteori să facem rău, putem uneori să fim buni și alteori să nu fim buni. Or, cineva care are credință în Domnul Hristos, cineva care se lasă îndrumat de Domnul Hristos nu mai poate să facă răul, pentru că este născut din Dumnezeu, iar Dumnezeu îl aduce în situația de a nu mai face rău. Chiar dacă ar vrea cumva, nu mai poate să facă rău! (Pr. Teofil Părăian)

• Când credința este numai cunoscătoare, nu mântuiește pe nimeni. Adică, dacă cred că este Dumnezeu și cunosc aceasta, numai cu atât nu mă mântuiesc. Căci zice Sfântul Apostol Iacob: „Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine, dar și diavolii cred și se cutremură”. Ce folos au de credința lor? Este o credință cunoscătoare și iscoditoare, care nu folosește nimănui. Ea nu mântuiește nici pe diavoli, nici pe oameni. (Pr. Cleopa Ilie)

• Ați auzit ce spune marele Apostol Pavel? Acea credință este mântuitoare, care se lucrează prin dragoste. Credință cunoscătoare au și dracii, dar credința lucrătoare o au numai creștinii cei buni. Credința care este împodobită și îmbrăcată cu faptele

bune și se lucrează prin dragoste este credința lucrătoare, care aduce mântuire sufletului. Cel ce o are se smerește, ascultă, miluiește, iartă, postește, priveghează, duce viață curată, cu sfințenie, iartă pe toți cei ce l-au supărat și, cu darul lui Dumnezeu, totdeauna este milostiv, precum și Tatăl nostru milostiv este. Aceasta este credința lucrătoare care se lucrează prin dragoste. (Pr. Cleopa Ilie)

- Auzi ce spune Sfântul Apostol Iacob: „Dacă ar veni cineva la voi și ar fi goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele și v-ar cere ajutor, și le-ați zice: «Du-te, frate! Mergi în pace! Dumnezeu să te hrănească; Dumnezeu să te facă sănătos, Dumnezeu să te primească», dar nu i-ai dat nimic, care ar fi folosul?” (Iacob 2, 14-17). Ferească Dumnezeu! Dumnezeu putea să-l miluiască fără să-l trimită la tine. Dar l-a trimis la tine să vadă dragostea ta; să-l primești ca pe un străin în casa ta și să-l adapi. Deci, credința ortodoxă unită cu fapta bună este mântuitoare. Iar acea credință în care nu-ți pasă de durerea aproapelui tău este credință stearpă, nelucrătoare și nu aduce mântuire, căci credința fără fapte este moartă. (Pr. Cleopa Ilie)

- Încrederea în Dumnezeu este o rugăciune tainică neîncetată, care atrage fără zgomot puterile lui Dumnezeu acolo unde trebuie, și astfel mereu Dumnezeu este proslăvit cu recunoștință de fiii Săi cei iubitori. (Cuv. Paisie Aghioritul)

- Frica de Dumnezeu este începutul înțelepciunii, spune înțeleptul Solomon. Din această frică dumnezeiască se naște credința în Dumnezeu. Aceasta îl face să creadă din tot sufletul că, dacă el s-a dedicat întru totul lui Dumnezeu, atunci și Dumnezeu va avea grijă de el întru totul. Dacă va învinge credința, în urma multor încercări, atunci se naște cunoașterea duhovnicească, care cercează adâncurile tainelor. (Gheron Iosif Isihastul)

Libris

Raporturile omului cu Dumnezeu

• Pentru a-L întâlni pe Dumnezeu, trebuie să ai ceva comun cu El, ceva ce-ți dă ochi să-L vezi, ce îți permite să-L „percepi”. (Mitrop. Antonie de Suroj)

• Nepăsarea față de Dumnezeu aduce și nepăsarea față de toate celelalte. (Cuv. Paisie Aghioritul)

• Să avem noblețe duhovnicească, căci prin aceasta ne înrădim cu Hristos. (Cuv. Paisie Aghioritul)

• Țelul final al omului, din momentul în care s-a născut la viață, este de a-L afla pe Dumnezeu. Nu-L poate însă găsi dacă mai întâi nu l-a găsit Dumnezeu pe el. (Gheron Iosif Isihastul)

• Pe Dumnezeu nu-L putem cunoaște decât prin Iisus Hristos, care este calea noastră spre Tatăl. Iar pe Iisus Hristos nu-L putem câștiga fără poruncile, Tainele, Crucea și Biserica Sa, prin care făptura noastră se strămută din vraja celor de aici în pacea Împărăției ce va să fie. (Pr. Arsenie Boca)

• Omul mănâncă și bea, omul luptă pentru libertate și dreptate, pentru a fi viu, pentru a avea plenitudinea vieții. Dar ce este aceasta? Ce este viața vieții însăși? Care este conținutul vieții veșnice? Tot ce există este darul lui Dumnezeu pentru om și totul există pentru a-L face pe Dumnezeu cunoscut omului, pentru a face din viața omului comuniune cu Dumnezeu. Este iubire devenită viață pentru om. Dumnezeu binecuvântează tot ceea ce El creează, iar în limbaj biblic aceasta înseamnă că El face din întreaga creație semn și mijloc al prezenței și al înțelepciunii, al iubirii și al revelației Sale. „Gustați și vedeți că bun este Domnul” (Ps. 33, 8). Singura reacție naturală a omului, căruia Dumnezeu i-a dat această lume binecuvântată și sfințită, este de a-L binecuvânta și el pe Dumnezeu, de a-I mulțumi, de a vedea lumea așa cum o vede Dumnezeu, și în acest act de recunoștință și adorare – de a cunoaște, a numi și a stăpâni lumea. (Pr. Alexander Schmemmann)

• Oriunde ar merge omul, dacă este departe de Dumnezeu, nu va găsi liniște și odihnă lăuntrică. (Ieroschim. Dionisie Ignat, Chilia Colciu, Muntele Athos)